

Helse- og omsorgsdepartementet
Att: Ekspedisjonssjef Andreas Disen
Pb 8011 Dep
0030 Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 200500444	Dok.nr.: 114
Arkivkode: 500	Journ.dato: 3/6-05
Avd.: KTA	Saksbeh.: EV
U.off.:	

Vår saksbehandler/telefon
Signe Bang 22037173

Vår ref.
2005/01499
Deres ref.
200500444

Oslo,
30.05.05

Høring – NOU 2005:3 "Fra stykkevis til helt – en sammenhengende helsetjeneste"

Vi viser til høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 01.03.05 med høringsfrist 01.06.05. Norges forskningsråds høringsuttalelse er relatert de forskningsmessige utfordringene som ligger i innstillingen.

I innstillingen "Fra stykkevis til helt – en sammenhengende helsetjeneste" foreslås ulike tiltak for å bedre samhandlingen i helsetjenestene. I rekken av tiltak fremheves flere steder i utredningen betydningen av kunnskapsutvikling, dokumentasjon og forskning som grunnlag for gode helsepolitiske beslutninger og realisering av helsepolitiske mål. Det vises til at forskningsinnsatsen på området samhandling er svak og tilfeldig. Utvalget foreslår derfor at det prioriteres ressurser til denne forskningen.

Forskningsrådet støtter utvalgets vurdering, og vi gir vår fulle tilslutning til forslaget om en styrking av forskningsfeltet. Innstillingen sammenfaller med Forskningsrådets rådgivning på området helse- og omsorgstjenesteforskning. I forskningsprogrammet "Helsetjenester og helseøkonomi" har f eks temaet vært prioritert i perioden 2001-2005, men uten at dette bevilgningsmessig har blitt fulgt opp. I disse dager legges strategien for neste programperiode i dette programmet (2006-2010). Flere av de tiltak som vektlegges i innstillingen, vil også være prioriterte forskningstemaer i den nye programperioden.

Særlig aktuelle temaer er forskning på ulike former og arenaer for samhandling; f eks mellom og innenfor tjenestenivåer og sektorer, herunder samhandling med andre velferdstjenester, samhandlingsmetoder, organisatoriske og/eller økonomiske barrierer for samhandling, samhandling mellom og innenfor organisasjoner og mellom profesjoner samt pasientforløpsanalyser. Forskning på områder av helsetjenesten som er særlig samhandlingskrevende, kan bidra med verdifull og ny kunnskap. Det gjelder f eks helsetjenester i forhold til geriatriske problemstillinger, rus, psykisk helse, kroniske lidelser og rehabilitering.

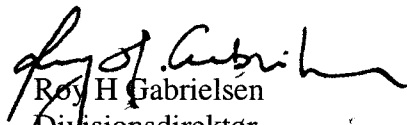
I kap. 7 i innstillingen nevnes informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) som et viktig middel til forbedret samspill. Også på dette området har vi beskjedne kunnskap, f eks om hvilken

rolle IKT spiller for samhandling, hvilken betydning IKT får for organisatoriske og ledelsesmessige forhold og for pasientflyt.

I innstillingens kap. 6 vektlegges samhandling i pasientens/brukerens perspektiv. Et utgangspunkt for forskningen på dette området er at en velfungerende helsetjeneste må ta hensyn til de verdinormer og preferanser den enkelte bruker og grupper av brukere, har – og at helsetjenestens evne til å løse samfunnsoppdraget i siste instans må ses i lys av brukernes erfaringer. Vi vet i liten grad hvordan f.eks. rettighetsfestingen påvirker brukermedvirkningen i forhold til kvalitet, effektivitet og tilgjengelighet/fordeling. Hvilke mekanismer finnes for brukermedvirkning - og hvordan kommer de til uttrykk i helsetjenesten? Hvilke virkemidler er effektive i forhold til å implementere og lykkes med brukermedvirkning? På hvilken måte har individuelle egenskaper, gruppeegenskaper og sosial ulikhet betydning for verdier, preferanser, medvirkning, vurdering av behandlingsresultatet og av den totale tjenesten? Hvordan samhandler helsepersonell på tvers i forhold til brukermedvirkning i et helhetlig pasientforløp? Og hvor godt samsvarer brukernes vurdering av prosesser og behandlingsresultat med helsetjenestens egen vurdering av tjenestekvalitet? Dette er spørsmål som ønskes besvart gjennom forskningen.

Under kap. 8 "Rammebetingelser for samhandling" pekes det på at måten helsetjenesten organiseres og ledes, kan ha innflytelse på samhandlingen. Dette er et stort, sentralt og viktig område for forskningen – som også trenger et ressursmessig løft.

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Roy H. Gabrielsen
Divisjonsdirektør
Vitenskap

Mari Nes
Fung. avdelingsdirektør
Avd. for klinisk medisin og folkehelse